De Scheikundeolympiade nu en in de toekomst

Woudschoten Chemie Conferentie 2026

Emiel de Kleijn– Marijn Jonker (Bestuur Scheikundeolympiade)

Frans Meindertsma
(Universiteit van Amsterdam/*Bornego College Heerenveen*, Bestuurslid Scheikundeolympiade)

Kort voorstelrondje

- Naam, school, functie
- Wel of geen ervaring met de olympiade?
- Waarom zit je hier?
- Een kort extraatje mag altijd hoor…..

9 bèta-olympiades

IJSO Nederland

informatica olympiade

NEDERLANDSE WISKUNDE OLYMPIADE

EOES European Olympiad of Experimental Science

aardrijkskunde olympiade

SCHEIKUNDE OLYMPIADE

Biologie Olympiade

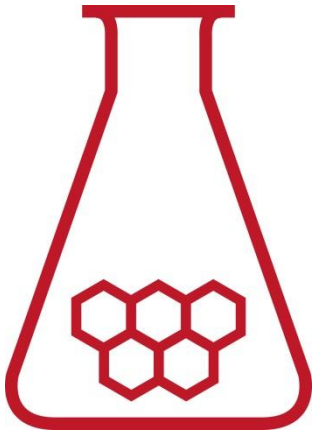
Economie Olympiade

NATUURKUNDE OLYMPIADE

Doelen van de olympiades

- Leerlingen interesseren en enthousiasmeren voor bètavakken, aardwetenschappen en informatica
- Getalenteerde en excellente leerlingen stimuleren en uitdagen
- Nationale en internationale competitie aangaan
- Leggen van internationale contacten

NSO Nationale Scheikundeolympiade

scheikunde olympiade

Doel:

- Leerlingen stimuleren en enthousiasmeren voor scheikunde
- Talent uitdagen en kansen bieden
- Scheikunde & life sciences promoten
- Nationaal- en internationaal competitie aangaan en contacten leggen

NSO Nationale Scheikundeolympiade

NSO Nationale Scheikundeolympiade

Doelgroep:

- Individueel
- bovenbouw h/v-leerlingen (01-07 < 20jaar)
- Nederlands paspoort of 2j –NL-onderwijssysteem
- belangstelling voor life sciences

NSO Nationale Scheikundeolympiade

Opbouw wedstrijd

- Individuele wedstrijd
- 2 voorrondes op eigen school
  - schriftelijk
  - 1e ronde: 1e correctie docent; 2e correctie comité
  - 2e ronde: 1e correctie comité; 2e correctie docent
- nationale eindronde (universiteit of (chemisch) bedrijf)
  - 8 dagen practicum en theorie
- internationale
  - 10 dagen
  - 2 toetsen: theorie en practicum

Deelname is gratis voor de school en voor de leerlingen
M.i.v. schooljaar ‘22/’23 zijn alle toetsen ook in het Engels beschikbaar

NSO Nationale Scheikundeolympiade

Eerste (voor)ronde (periode eind jan – begin feb)

- 120 minuten schriftelijk
- 20 meerkeuzevragen & 2 open opgaven (12 deelvragen)
  (‘24/’25: 25 MC & 2 open vragen (8 deelvragen))
- Niveau 6V (sk-examenprogramma)
- Goede voorbereiding op SE en CE
- Lay-out conform centraal examen (inclusief correctiemodel)
- Mag gedurende ca 2-3 weken afgenomen worden
- Onder examencondities (rekenmachine & binas)

Beste 10% krijgt een certificaat (in ieder geval de beste van de school)
Scholenprijs: meeste leerlingen bij de beste 50%
Docentenprijs: verloot onder de docenten met 5 of meer deelnemers
Leerlingenprijzen: verloting van 10 bioscoopbonnen onder de deelnemers
Op school: maak er als docent/schoolleiding (zelf) een feestje van

NSO Nationale Scheikundeolympiade

Tussen de eerste- en tweede ronde

- Alle leerlingen krijgen:
  - een basis theorieboek

- Bijspijker cursus Rijksuniversiteit Groningen
  - een dag

NSO Nationale Scheikundeolympiade

Tweede (voor)ronde (periode eind maart - begin april)

- Ca. 150 leerlingen
- 180 minuten schriftelijk
- 20 meerkeuzevragen & 3 open opgaven (16 deelvragen)
- Niveau 6V+ (1^e jaar bachelor)
- Goede voorbereiding op scheikundestudie
- Lay-out als centraal examen (inclusief correctiemodel)
- Mag gedurende een week afgenomen worden
- Onder examencondities (gewone rekenmachine & binas)

NSO Nationale Scheikundeolympiade

Nationale eindronde (periode begin juni)

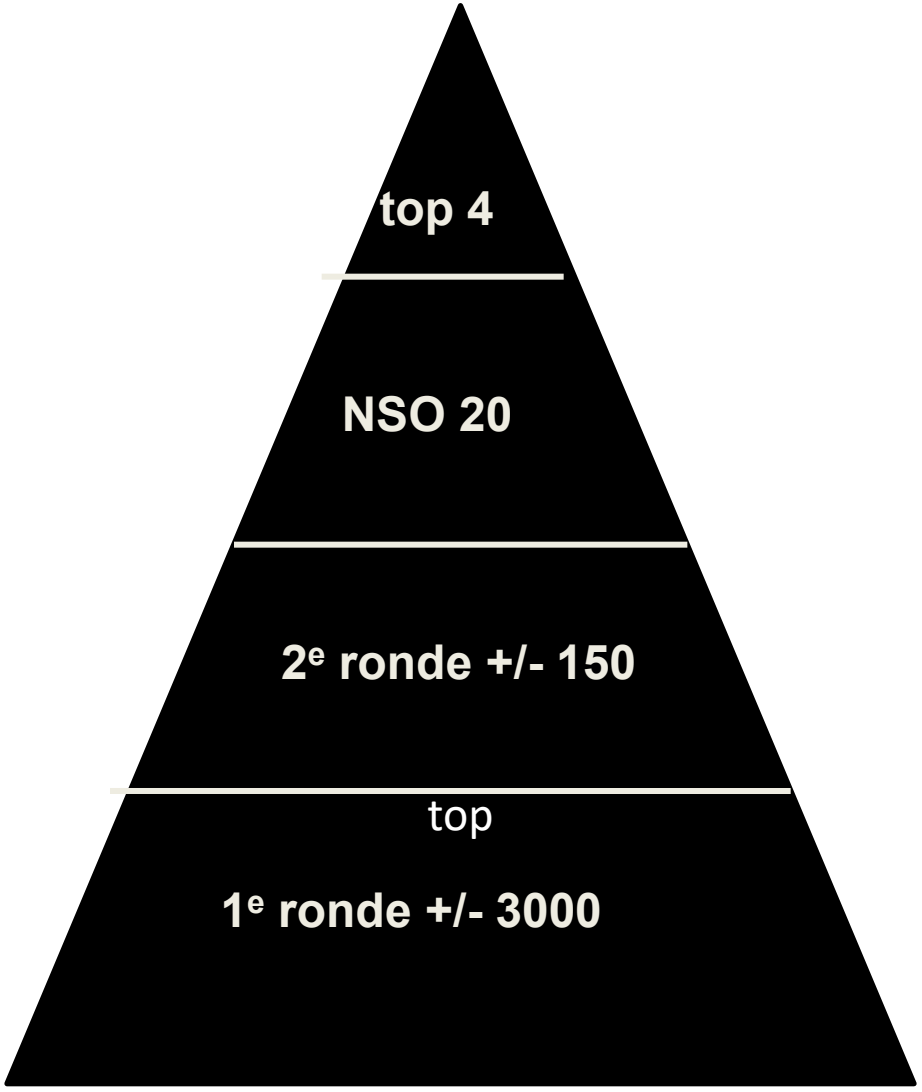
- 20 leerlingen
- 8 dagen (bij voorkeur wo-wo)
- 4 x 4u colleges & 4 x 4u practicum
- Theorietoets 4 klokuren (ca 6 open opgaven (37 deelvragen)
- Practicumtoets 4 klokuren (2-3 onderdelen)
  - Kwantitatief/titratie
  - Synthese
  - kinetisch
- Niveau 1^{e} jaar bachelor
- Goede voorbereiding op scheikundestudie
- Lay-out als centraal examen (inclusief correctiemodel)
- Onder examencondities (gewone rekenmachine & binas)

Docent van de winnaar krijgt een (wissel)beker en een prijs voor de school

De NSO van 2026

- Individueel bekijken ‘De NSO van 2026’
- Individueel commentaar/opmerkingen/verbeterpunten op schrijven (10 min)
- In tweetallen overleggen over opgeschreven commentaar/opmerkingen verbeterpunten (5 min)
- Plenaire bespreking

47e Scheikundeolympiade

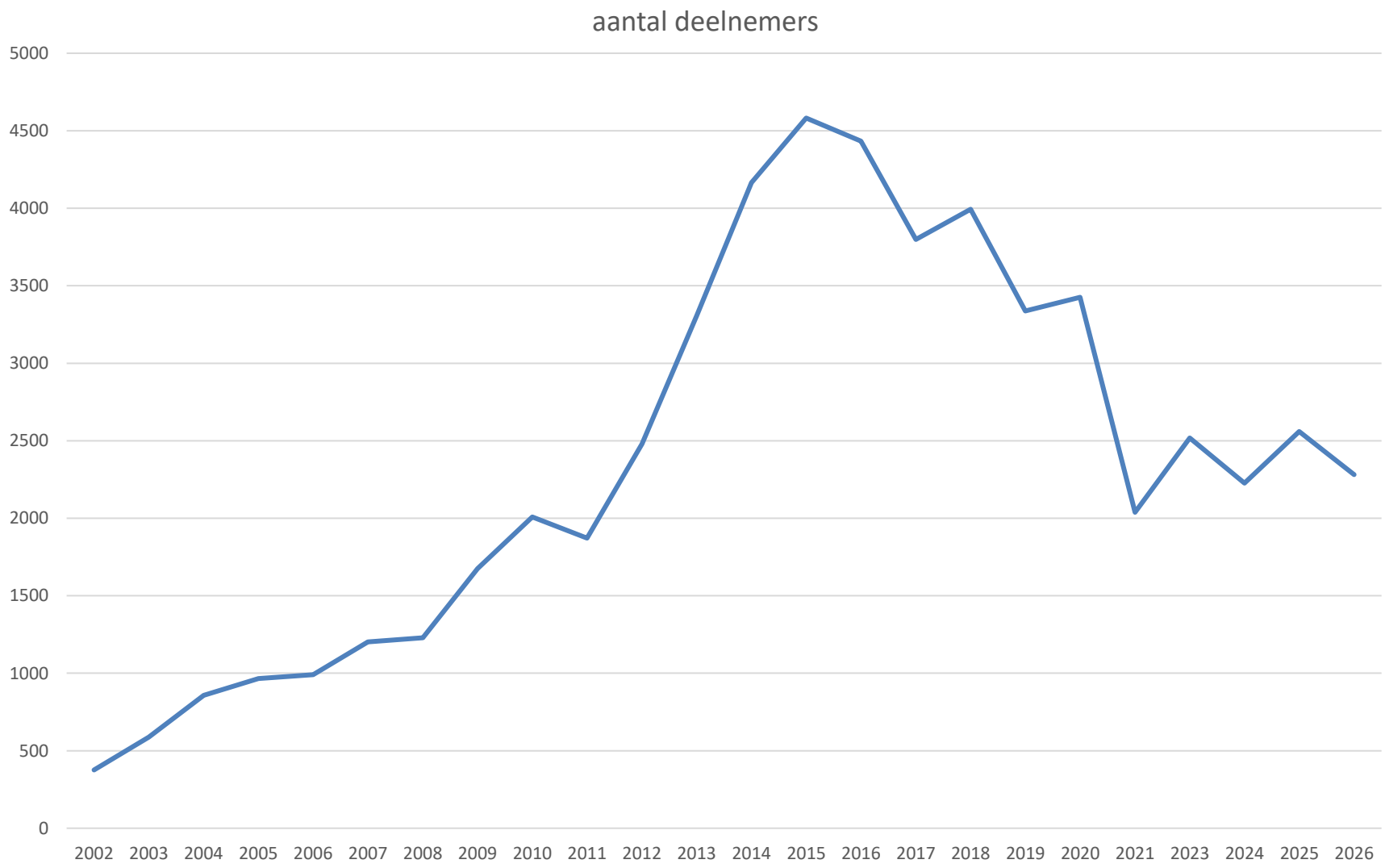
IChO Internationale Chemieolympiade

periode juli

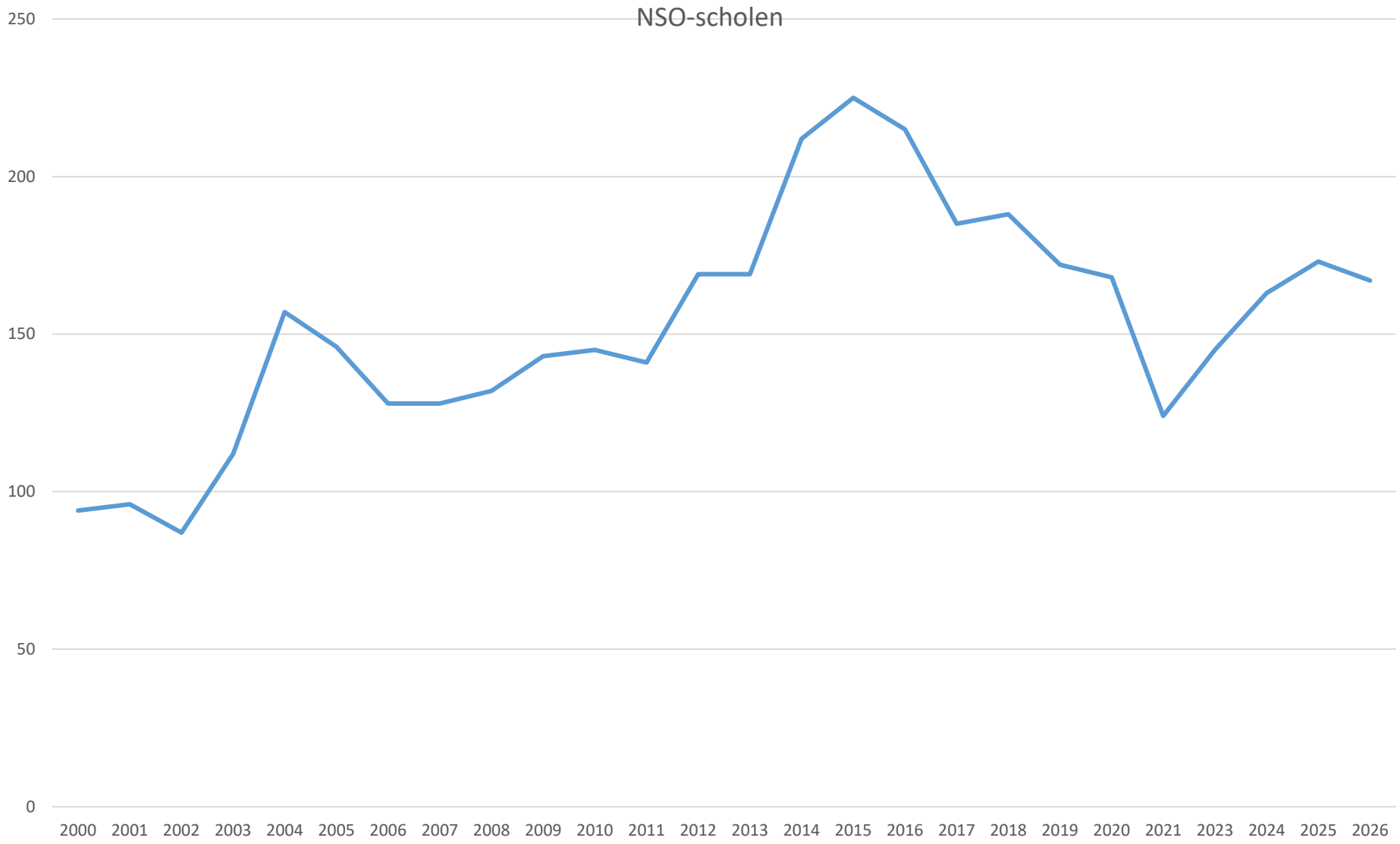
- 4 leerlingen
- 10 dagen
- 85 landen
- Theorietoets 5 klokuren (ca 8 open opgaven)
- Practicumtoets 5 klokuren (3 onderdelen)
  - Kwantitatief/titratie
  - Synthese
  - kinetisch
- Niveau bachelor/master (en soms daarboven..)
- Onder examencondities (rekenmachine & GÉÉN binas!!)
- Excursies, (sport-, kunst- en culturele) activiteiten

De top 4 krijgt na de NSO nog een 3 daagse stoomcursus Sk op de RuG/UvA-VU

NSO aantal deelnemers 1e ronde

NSO aantal deelnemende scholen

Organisatie NSO

- Bestuur
- Comité
- Opgavengroep
- Secretariaat
- Financiering & sponsoring

Meedoen aan olympiades? Ja !

- Biedt kansen aan lln
  - Verbreding
  - Verdieping
  - Talent ontdekken en ontwikkelen
  - Maatwerk
  - *Zie artikel van Emiel en Frans in de NVOX (7) van 2024*
- Biedt kansen aan de docent
  - Enthousiasmeren/interesseren v.h. vakgebied
  - Differentiatie mogelijkheden
  - Opbouwen van een toets-/opgavenbank
- Biedt kansen aan de school
  - Profilering
  - 'Elk talent telt' en 'inzetten op excellentie'

Hoe verder?

- (meer) vrijwilligers (interesse??)
  1. Taken anders verdelen?
- Andere opzet
  2. Afslanken (minder rondes/omvang/dagen NSO-week)
  3. Alleen gesloten vragen?
  4. Digitale (online) afname toetsen?
  5. Alleen richten op selectie?
  6. NSO: Alleen Nederlandstalige toetsen?
  7. IChO: Alleen Engelstalige toets aanbieden?

- Huidige financiering blijft achter
  8. Deelnemende scholen dragen bij?
  9. Andere/nieuwe sponsoren?

A. Individueel een mening geven over bovenstaande 9 punten (10 minuten)

B. In tweetallen overleggen over A (10 minuten)

C. Plenaire bespreking!

Wat doe je met het resultaat?

- Alle leerlingen doen mee. Docent rekent cijfer om/uit; (alternatief werken met bonus);
- Leerling bepaalt zelf of hij meedoet / c.q. het resultaat meetelt (vooraf/achteraf);
- Resultaat telt mee ipv een PO;
- Meedoen aan x olympiades ipv een NLT-module;
- Toekennen slu's in vrije ruimte;
- Olympiades als onderdeel van breed excellentieprogramma (aansluiting vo-ho)

Olympiades in het PTA

- Cijfer baseren op landelijke resultaten
- Cijfer baseren op resultaten eigen lln
- Cijfer onderdeel van totale SE-cijfer
- Bonus toekennen

Van 180 respondenten geeft ca. ¾ de olympiade(s) een plaats in het PTA en telt het cijfer voor 5-10% mee in het SE

OlympiadeKeurmerk

- De school biedt leerlingen de garantie dat zij mee kunnen doen aan een of meerdere olympiades
- De olympiade(s) is/zijn opgenomen in het leerplan (pta)
- De school doet mee aan (minimaal) 5 olympiades (en doet dit al sinds 3 jaar en blijft dat ook in de toekomst doen)
- De school stelt een olympiade coördinator aan verantwoordelijk voor organisatie en communicatie
- Er is een communicatieplan met een aparte paragraaf over het meedoen aan de Olympiades Talentontwikkeling.

NSO Nationale Scheikundeolympiade

- Info jaarlijkse olympiade (jaaragenda, inschrijving, persberichten e.d.)

  I: www.scheikundeolympiade.nl
- Archief (alle toetsen, theorieboeken e.d.)

  I: www.scheikundeolympiade.science.ru.nl
- Internationale website (internationaal secretariaat)

  I: www.icho.sk/index.html
- E: e.veltman@slo.nl en e.dekleijn@slo.nl (en f.m.meindertsma@uva.nl)